

Toiminnan ja talouden toteutuminen 2022

Kasvatus ja opetus lautakunta

23.2.2023

Kasvatus ja opetus lautakunta

Toimiala Sivistys

Toiminnan kuvaus

Kasvatuksen ja opetuksen lautakunnan alaiset palvelut muodostuvat varhaiskasvatuksen, kasvun tuen sekä perusopetuksen ja lukion palveluista. Nämä jakautuvat kolmeen palveluyksikköön, joilla jokaisella on oma vastuullinen viranhaltija. Palvelulla on oma johtoryhmä, jonka kautta koordinoidaan asioiden edistämistä.

Palveluyksiköissä tuotetaan kaikki lasten ja nuorten elämänkaaren palvelut kasvatukseen, opetuksen ja nuorisotyön kautta. Ammatillinen koulutus siirtyi perustettuun yhtiöön 1.1.2022. Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää talousarvion puitteissa annettavan palvelun laajuudesta ja tavoitteista. Vuoden 2022 tavoitteet painottuvat perusopetuksen jälkeisen nivelvaiheen ja erityisen tuen turvaamiseen, verkostotyön lisäämiseen sekä digitaalisten ympäristöjen ja sen osaamisen kehittämiseen.

Kasvatus- ja opetus on olennainen osa kaupunkilaisten hyvinvointia tukevia palveluita. Onnistuminen tehtävässä luo parhaat mahdollisuudet lasten eheälle kasvulle ja perheiden hyvinvoinnille. Laadukkaat palvelut ovat myös osin elinvoimaa edistävää. Perheet tekevät sijoittumispäätöksiä työmahdollisuuksien ja palveluista muodostuvan mielikuvan perusteella.

Toimintaympäristön muutos

Kulunut vuosi oli toiminnallisesti erittäin haasteellinen kasvatuksen ja opetuksen palveluissa. Korona vaikutti kaikkien palveluyksiköiden toimintaan merkittävästi alkuvuodesta sekä kevään aikana. Yksiköitä ei jouduttu sulkemaan, vaikka poissaolot lisääntyivät merkittävästi ja sijaisten saamisessa oli ajoittain haasteita. Vuoden aikana sairaspöissaolopäiviä kertyi 40.941 päivää. Vuonna 2021 päiviä oli 32.546. Kasvua edellisvuoteen verrattuna oli 6,82 kalenteripäivää / htv.

Kevään aikana valmistauduttiin Ukrainasta sotaa paenneiden lasten ja nuorten tarpeiden mukaisten palveluiden järjestämiseen. Perusopetuksessa perustettiin syyslukukaudella neljä uutta valmistavan opetuksen ryhmää, kahden entisen ryhmän lisäksi. Iltalukiassa toimi yksi valmistavan opetuksen ryhmä ukrainalaisille nuorille. Myös varhaiskasvatuksessa järjestettiin hoitoa turvapaikkahakijaperheiden lapsille.

Psykososiaalisen opiskeluhoollon henkilöstö, koulukuraattorit ja –psykologit, siirtyivät hyvinvointialueen henkilöstöksi vuoden 2023 alusta. Valmistelua opiskeluhoollon siirtymiseksi hyvinvointialueelle on tehty koko vuoden ajan. Lisäksi valmisteluun on kuulunut laajasti yhteistyön varmistaminen myös muutoksen jälkeen. Kouvola päätti säilyttää omana toimintana hyvinvointitutorit, joiden tarkoituksena on tukea yksiköitä yhteisöllisessä kasvatustyössä.

Koronan aikana lasten, nuorten ja perheiden pahoinvointi lisääntyi, eikä tilannetta ole kokonaisuudessaan pystytty korjaamaan. Tähän hyvinvointityöhön on tarvittu mukaan sekä kunnan että Kymsoten palvelut. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on ohjannut yhteistä työskentelyä. Yhteensovittavan johtamisen malli on antanut raamit verkostotyölle ja verkostot ovat toimineet moniammatillisesti maakunnan, kunnan sekä alueiden tasolla.

Kasvatuksen ja opetuksen digisuunnitelmaa on edistetty vuoden 2022 aikana. Digisuunnitelman mukaisesti kasvatukseen ja opetukseen on perustettu digitalisaation ohjaisryhmä, joka tekee palvelukohtaiset linjaukset ja ohjaa digiosaamisen strategista jalkauttamista. Digisuunnitelman toteuttamiseksi on kohdistettu henkilöstöresurssia ja henkilöstön osaamista on vahvistettu koulutusten avulla. Perusopetuksen laitekannan vahvistamiselle ja päivittymiselle on tehty pitkäjänteinen suunnitelma. Toimenpiteiden vaikuttavuutta seurataan henkilöstön ja oppijoiden itsearviointien avulla. Digisuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamista edellyttävien toimenpiteiden toteuttaminen jatkuu vielä tulevina vuosina.

Kouvolan ammattiopisto Oy aloitti toimintansa vuoden 2022 alusta lähtien. Uuden rajapinnan myötä ammattiopiston kanssa on neuvoteltu rahoituksesta koskien yhdistelmä- sekä tutkintoon valmentavista opinnoista. Iltalukio toimii edelleen näihin liittyvissä yleissivistävissä opinnoissa palveluntuottajana.

Kasvun tuessa erityisen tuen strategian uudistaminen käynnistyi uusien koulurakennusten ja monitoimitalojen suunnittelun myötä. Perusopetuksen kehittämissuunnitelman mukaiset pienryhmien siirrot toteutuivat Sarkolan osalta. Erityisen tuen palveluja toteutetaan alueellisesti mahdollisimman lähellä oppilaita. Erityisen vaativaa tukea toteutetaan keskitetysti, jotta voidaan taata riittävä tuki ja resurssit.

Kasvun tuessa uutena toimintamuotona käynnistyi sairaalaopetuksen konsultaatio, jota toteutetaan kahden erityisopettajan työpanoksella valtion erityisavustuksen turvin. Konsultatiivisella työllä pyritään lisäämään henkilöstön osaamista kohdata erityisesti lasten ja nuorten psyykkisiä haasteita. Konsultaation tarve on ollut suurta.

Nuorten työpajoille käynnistyi MOTI -paja, jonka toiminta kohdistuu nuoriin, joiden oppivelvollisuus on vaarassa keskeytyä tai keskeytyy.

Nuorisopalveluissa käynnistyi liikkuva nuorisotyö Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön tuella. NuPaku –pakettiauto on kiertänyt erityisesti niissä kaupunginosissa, joissa ei ole kiinteää nuorisotilaa. Nuorten osallistuvaa budjetointia toteutettiin yhdessä nuorisovaltuuston kanssa ensimmäistä kertaa. Nuorten ideoiden pohjalta suunniteltiin toimintaa ja tehtiin hankintoja.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteisenä päämääränä on ollut kehittää joustavaa esi- ja alkuopetusta edelleen. Tavoitteena on ollut edetä kohti vuosiluokkiin sitomatonta opetusta, jolloin lasten siirtyminen esiopetuksesta ensimmäiselle ja toiselle luokalle käy joustavasti kunkin lapsen oman kehitys- ja taitotason mukaisesti.

Harrastamisen Kouvolan malli laajeni kaikkiin kouluihin pilottivaiheen jälkeen. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa ainakin yksi harrastus jokaiselle lapselle ja nuorelle. Hanke toteutetaan kaupungin palveluyksiköiden ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyönä.

Varhaiskasvatukseen on palkattu kymmenen lastenhoitajaa vakinaisiin varahenkilötehtäviin. Tämä perustui 1.8.2021 voimaan tulleeseen lakimuutokseen, joka tarkensi kasvatusta ja opetushenkilöstön ja lasten välisen suhdelukua. Tämä sujuvoitti palvelun toteuttamisesta, erityisesti korona-aikana, kun poissaoloja kertyi merkittävästi.

Paikallinen Kouvolan varhaiskasvatussuunnitelma päivitys liittyen lapsen tuen sisältöön on tehty 1.8.2022 alkaen. Tavoitteena on, että Kouvolan varhaiskasvatussuunnitelman päivitys on kokonaisuudessaan valmis kesäkuussa 2023.

Tuntikehykseen on tehty sopeuttamista sekä perusopetuksessa että lukiossa. Tuntiresurssin niukentuminen haastaa suunnittelun tilanteessa, jossa meillä on edelleen laaja palveluverkko. Oppilasmäärän pienentyessä koulujen mahdollisuudet tarjota erilaisiin tarpeisiin tarvittavia ryhmiä heikkenevät.

Lukioissa on tehty töitä oppivelvollisuuden laajenemisen vaatimien käytäntöjen muuttamiseksi. Oppivelvollisuuden laajentuminen on tuonut lisää velvoitteita psykososiaaliseen opiskeluhooltoon sekä opiskelijoiden pedagogiseen tukeen ja ohjaukseen erityisesti nivelvaiheeseen ja II asteelle. Näiden velvoitteiden haltuunotto on edelleen kesken ja jatkuu.

Lukioiden osalta on työskennelty yhtenäisen lukiokoulutuksen rakentamiseksi luomalla yhtenäisiä periaatteita koko lukiokoulutukselle. Tavoitteena on yhtenäinen Kouvolan lukiokoulutus. Urheilulukiostatuksen tavoite ei toteutunut, mutta valmistelua on tehty, jotta urheilupainotteiden linja voidaan aloittaa lukuvuoden 2023 – 2024 alusta. Erikoislukiostatusta haetaan uudelleen.

Päiväkotien palveluverkon kehittäminen on jatkunut. Naukion päiväkotitoiminta valmistuminen siirtyi syksystä 2022 huhtikuun alkuun 2023. Kaunisnurmen vaativan vuorohoidon (24/7) yksikön suunnittelu ja investointiratkaisu on valmistelun alla.

Perusopetuksen kehittämissuunnitelmaan kuuluvat monitoimihankkeet ovat edenneet osin suunnitellusti. Sarkolan koulu valmistui syksyksi 2022. Valkealan ja Inkeröisten monitoimitalojen suunnittelu etenee ja Valkealassa rakentaminen on käynnistynyt. Inkeröisten monitoimitalo on rakennuslupavaiheessa.

Talouden sopeuttaminen on vaatinut investointisuunnitelman uudelleen arviointia. Sen seurauksena Marjoniemen yhtenäiskoulun hanke toteutuu hivenen myöhästyneenä niin, että käyttöönotto on suunnitella vuodelle 2026. Marjoniemen yhtenäiskoulun suunnittelu on aloitettu ja jatkuu. Hankkeen laajuuteen vaikuttaa monitoimihallin mahdollinen investointi yksityisellä rahoituksella. Kuusankosken monitoimitalon investointia on siirretty muutamalla vuodella eteenpäin, käyttöönotto on suunnitella vuosille 2027 - 2028. Perusopetuksen kehittämissuunnitelman viimeisten ratkaisujen valmistelua varten on aloittanut työskentelynsä ohjausryhmä, johon kuuluu sekä poliittisia päättäjiä että viranhaltijoita.

Riskianalyysi

Johtamiselle on edelleen liian vähän aikaa, johtuen lisääntyneistä tehtävistä ja muutoksista palvelutuotannon järjestämisessä. Muutosten toimeenpano sitoo resurssia ja on pois muusta kehittämisestä. Henkilöstöresurssit suhteessa tehtäviin ovat liian vähäiset toimihenkilö- ja asiantuntijatasolla. Edellytykset hyvään johtamiseen ovat edelleen haasteena jatkuvan kiireen vuoksi.

Koronatilanteen jatkuminen voimakkaana kevätkauden ajan ja helmikuussa alkanut Ukrainan sota kuormittivat henkilöstöä ja toimintaa merkittävästi.

Kehittämistyötä on jouduttu siirtämään, kun Ukrainan sodan myötä on tullut uusia velvoitteita.

Henkilöstöön kohdistunut pitkittynyt kuormitus, koronavuosien jälkeen seurasi Ukrainan sota ja siihen liittyi henkinen ja taloudellinen kuormitus, on näkynyt lisääntyneenä mielenterveyteen ja uupumiseen liittyvissä sairaspöissaoloissa.

Perheiden ja lasten pahoinvointi on lisääntynyt erityisesti niiden lasten ja perheiden kohdalla, joiden voimavarat ovat olleet heikot alun perinkin. Tuen antaminen ja siihen vastaaminen on vaatinut osaamista ja voimavaroja sekä johtajilta että työntekijöiltä. Korona-aika ja sitä seurannut Ukrainan sota on aiheuttanut syrjäytymisen piirteitä ja mielenterveyden ongelmia oppilaille ja opiskelijoille kaikilla kouluasteilla. Näihin ilmiöihin puuttumiseen on käytetty paljon panostuksia.

Tiukka taloustilanne ja lisääntyneet velvoitteet hankaloittavat annetuissa määrärahoissa pysymistä. Tarvittavaan tukeen ei pysytä vastaamaan täysimääräisesti tiukassa taloudellisessa tilanteessa. Tämä merkitsee myös kaiken ylimääräisen karsimista kouluvuoden toteutuksesta, jolloin on jouduttu tekemään valintoja mm. eri tilaisuuksiin osallistumisesta.

Talous

Sitovuustaso kaupunginvaltuustoon nähden on lautakunnan toimintakate. Kasvatus ja opetus toimialan käyttötalouden toimintakate ylittyi 1,1 prosenttia muutettuun talousarvioon nähden, yhteensä 1,5 milj. euroa. Talousarvion 2022 lähtökohtana oli, että korona ei vaikuta enää toimintaan. Kuitenkin vuosi 2022 oli pahin koronavuosi mm. pöissaolosten suhteen. Päiväkodit ja koulut toimivat normaalisti läpi vuoden, mutta henkilökunnan pöissaolot kuormittivat arkea. Sijaiskustannukset olivat 0,8 milj. euroa suuremmat kuin edellisenä vuonna ja 1,9 milj. euroa suuremmat kuin vuonna 2020. Koronasta, muita kuin henkilöstöön liittyviä kustannuksia, kertyi 0,1 milj. euroa.

Vuoden aikana tehtiin yksi talousarviomuutos, 1,8 milj. euroa. Tukiin ja avustuksiin lisättiin tuloa 0,4 milj. euroa. Henkilöstökuluihin lisättiin 0,9 milj. euroa sijaiskustannuksiin sekä eläkemenoperusteiseen maksuun 0,2 milj. euroa. Kotikuntalain perusteella maksettaviin korvauksiin lisättiin 0,5 milj. euroa, Naukion päiväkodin valmistumisen viivästyisestä johtuen siihen liittyviä kustannuksia vähennettiin 0,1 milj. euroa ja vuokriin lisättiin 0,7 milj. euroa.

Talousarviomuutoksessa ei huomioitu Ukrainaista sotaa paenneiden lasten aiheuttamia lisäkustannuksia, koska syyslukukauden alkaessa ei ollut tiedossa lasten tai tarvittavien ryhmien määrä. Näihin kohdistuvat kustannukset olivat syyslukukaudelta 0,3 milj. euroa, mikä johtuu valmistavan opetuksen ryhmien lisääntymisestä. Ryhmiä on toiminut seitsemän normaalin kahden sijaan, perusopetuksessa neljä ja iltalukiossa yksi ryhmä. Valmistavan opetuksen järjestäminen rahoitetaan takautuvasti kaupungille täysimääräisesti perustuen valmistavan opetuksen läsnäolokuukausiin. Rahoitus maksetaan vuoden 2024 valtionosuuksissa.

Toimintatulot ylittyivät 0,8 milj. euroa muutettuun talousarvioon nähden. Myyntituotot ylittyivät 0,3 milj. euroa, kun Kymsoelta laskutettavien vammaisten lasten loma-ajan hoito sekä kuntouttavan aamu- ja iltapäivähoito toteutuivat ennakoitua suurempana kunta-alan palkankorotusten ja yleisen kustannusnousun vuoksi. Tuet ja avustukset olivat kokonaisuudessaan 3,6 milj. euroa, ylitystä oli 0,7 milj. euroa. Ylitys johtui mm. koronarahoituksen kasvusta, joka nousi 0,3 milj. euroa. Maksutuottoihin kirjattavat hoitopäivämaksut alittuivat 0,3 milj. euroa. Perheille on myönnetty maksuhuojennuksia heidän tulotasonsa muuttuessa.

Toimintamenot ylittyivät kokonaisuudessaan 2,3 milj. euroa muutettuun talousarvioon nähden. Henkilöstökustannusten ylitys 1,8 milj. euroa johtui pääosin kohonneista sijaiskustannuksista. Sairauspoissaolot lisääntyivät merkittävästi edelliseen vuoteen nähden, ollen 6,82 kalenteripäivää/htv enemmän kuin edellisenä vuotena.

Palvelujen ostot ylittyivät 1,5 milj. euroa. Ruokapalvelukustannukset ylittyivät 0,2 milj. euroa johtuen yleisestä hintatason noususta. Kuljetuskustannukset ylittyivät 0,5 milj. euroa johtuen lisääntyneistä harkinnanvaraisten kuljetusten lisääntymisestä sekä valmistavan opetuksen oppilaiden kuljetuksista. Koulutuskustannukset olivat 0,2 milj. euroa yli talousarvion. Ylitystä oli myös kotikuntakorvausmenoissa ja asiakaspalveluostoissa. Vuoden aikana ostettiin psykologipalveluja, joihin on saatu valtionavustusta.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat alittuivat 0,4 milj. euroa. Kalustohankinnat on pidetty minimissä ja oppivelvollisten kustannukset olivat myös ennakoitua alhaisemmat. Mahdollisten sähkökatkosten varautumisen kustannukset jäivät maltillisiksi ollen noin 0,1 milj. euroa.

Avustusten alittuminen 0,2 milj. euroa johtuu ennakoitua pienemmistä lasten kotihoidon tuen maksuista.

Muut toimintakulut alittuivat 0,4 milj. euroa johtuen mm. laitevuokrien alhaisemmasta toteumasta.

Investoinnit

Kasvun tukeen, liikkuvaan nuorisotyöhön, on hankittu Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön erityisapurahalla pakettiauto, NuPaku. Hankitun pakettiauton kustannus oli 53.500€, joka katettiin kokonaisuudessaan saadulla erityisapurahalla.

Kasvatus ja opetus 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	8 668	400	9 068	9 859	791	0,0
Myyntitulot	3 137	0	3 137	3 440	303	0,0
Maksutulot	2 762	0	2 762	2 430	-332	0,0
Tuet ja avustukset	2 635	400	3 035	3 767	732	0,0
Muut toimintatulot	134	0	134	221	87	0,0
Toimintamenot	-146 103	-2 247	-148 351	-150 688	-2 337	101,6
Henkilöstömenot	-84 658	-1 129	-85 787	-87 661	-1 874	102,2
Palkat ja palkkiot	-68 235	-700	-68 935	-70 391	-1 456	102,1
Henkilösivumenot	-16 423	-429	-16 852	-17 270	-418	102,5
Eläkemenot	-13 805	-395	-14 200	-14 549	-349	102,5
Muut henkilösivumenot	-2 618	-34	-2 652	-2 721	-69	102,6
Palveluiden ostot	-23 646	-140	-23 786	-25 316	-1 530	106,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 390	90	-3 300	-2 856	444	86,5
Avustukset	-3 509	400	-3 109	-2 931	178	0,0
Muut toimintamenot	-30 901	-1 468	-32 369	-31 924	445	98,6
Toimintakate	-137 435	-1 847	-139 283	-140 829	-1 546	101,1
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-5 561		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-5 561		
Kokonaiskustannukset	-137 435	-1 847	-139 283	-146 390		

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen

Strategiatavoite: Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite: Työskentelemme tuloksellisesti moniammatillisissa verkostoissa asiakkaiden palvelujen varmistamiseksi.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Yhteensovittavan johtamisen verkostoinen toimii sekä maakunnallisesti että alueellisesti. Puutteita verkostomaisessa työskentelyssä on edelleen yksittäisten lasten ja nuorten asioiden hoitamisessa.		
Mittarit			
Lasten ja nuorten hyvinvointikysely (1-5)	Lähtöarvo 12/2020 4.50	Toteuma-arvo 12/2022 4,37	Tavoitearvo 12/2022 3.50
Henkilöstön fiilismittari (1-5)	Lähtöarvo 12/2020 3.50	Toteuma-arvo 12/2022 3,47	Tavoitearvo 12/2022 3.75

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu

Strategiatavoite: Palvelujen vaivaton saanti

Talousarviotavoite: Tehostamme perusopetuksen ja toisen asteen välistä nivelvaihtoyöskentelyä mm. TUVa-koulutusta hyödyntäen jotta toisen asteen opinnot käynnistyvät ja etenevät tuloksellisesti ilman keskeytyksiä.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Tuva- koulutuksen järjestäminen Eduko Oy:n toimesta. Kaupunki tuottaa opintoja koulutukseen ja on yhteistyökumppanina varmistamassa sen onnistumista. Rahoituksen pohjasta käydään neuvotteluja.		
Mittarit			
Opintojen keskeyttäneiden määrä (hlö/vuosi)	Lähtöarvo Ei arvoa	Toteuma-arvo 12/2022 203	Tavoitearvo 12/2022 0.00
Talousarviotavoite: Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi kasvaa Vuoden 2022 painopisteitä hyvinvoinnissa ovat: -Mielen hyvinvointi -Aktiivinen toimijuus -Henkilöstön hyvinvointi	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Hyvinvoinnin huolenaiheita on ollut jatkuvien poikkeustilanteiden vuoksi. Polarisaatioon lisääntynyt niin, että kaikkein heikoimmassa asemassa olevien tilanne on heikentynyt edelleen. Lasten nuorten hyvinvoinnissa edelleen poikkeamia huonompaan suuntaan.		
Mittarit			
Lasten ja nuorten hyvinvointikysely (1-5)	Lähtöarvo 12/2020 4.50	Toteuma-arvo 12/2022 4,37	Tavoitearvo 12/2022 3.50
Henkilöstön fiilismittari (1-5)	Lähtöarvo 12/2020 3.50	Toteuma-arvo 12/2022 3,47	Tavoitearvo 12/2022 3.75

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen**Strategiatavoite: Uudet toimintatavat**

Talousarviotavoite: Digitaalisten ympäristöjen parantaminen ja henkilöstön digiosaamisen lisääminen.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Opetushenkilöstön osaamisen kartoitus tehty. Digihakkeiden kautta saatu resurssia niin ympäristöjen kuin osaamisen kehittämiseen. Hallinnon prosessien kehittäminen digitaalisiksi aloitettu.		
Mittarit			
Uudet palveluprosessit, joissa hyödynnetään digitalisaatiota (kpl)	Lähtöarvo Ei arvoa	Toteuma-arvo 12/2022 5,00	Tavoitearvo 12/2022 20.00

Henkilöstöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kasvatus- ja opetuslautakunta	5	5,5	5
Kasvun tuki	436	445,5	440,94
Varhaiskasvatus	630	640,8	645,47
Perusopetus ja lukiot	695	725,6	681,46
Kouvolan seudun ammattiopisto	234		
Kasvatus- ja opetuslautakunta yhteensä	2 000,00	1 817,40	1 772,87

Toiminnan volyymit

	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Varhaiskasvatus			
Päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito kk/yht, oma toiminta	25 300	28 000	24 846
Päiväkotitoiminta kk/yht , palveluseteli	7 254	7 500	7 212
Perusopetus			
Oppilasmäärä	7 048	7 053	7 005
Erityisen tuen oppilasmäärä	1 105	1 080	1 171
Aamu- ja iltapäivätoimintaan osall. oppilaat	458	472	472
Kuljetusoppilaat (esi- ja perusop. lisäop, valmistava opetus)	1 532	1 523	1 493
Lukiokoulutus			
Päivälukiot/kurssit	1 649	1 930	1 886
Iltalukio/kurssit	310	330	307
Lukioiden opiskelijamäärä	1 257	1 310	1 160

Kasvatus ja opetuslautakunta

Toiminnan kuvaus

Kasvatus- ja opetuslautakunnan käyttösuunnitelma sisältää kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä palvelujen johdon kustannukset.

Toimintaympäristön muutos

Lautakunnan alaisten vastuiden lisääntyminen mm. oppivelvollisuuden laajentumisen ja lukiokoulutuksen maksuttomuuden myötä budjettiin kohdistuvat paineet ovat lisääntyneet merkittävästi. Tukipalveluihin kuuluu aikaisempaa enemmän resursseja, jotka heikentävät varsinaiseen toimintaan kohdistuvia panoksia. Maailmanpoliittisen epävakauden tuomat kustannusnousut näkyvät energian lisäksi myös uusien investointien toteumassa.

Ammatillinen koulutus siirtyi perustettuun yhtiöön 1.1.2022, josta syntyi toiminnallinen rajapinta. Resurssien siirtyminen opiskelijan mukana turvattava, jotta voidaan vastata erilaisiin koulutuksellisiin tarpeisiin.

Lasten ja nuorten hyvinvointivaje on vahvasti kaikessa suunnittelussa taustalla. Työtä tehdään pitkäjänteisesti. Juurisyihin vaikuttaminen edellyttää laaja-alaista verkostotyötä, jotta muutosta saadaan aikaiseksi. Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa tähän on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Palveluverkkoon liittyen kasvatus ja opetus lautakunta teki päätökset Kuusankosken yhtenäiskoulun hankesuunnitelmasta sekä perusopetuksen hallinnollisista koulujen yhdistämisistä ja nimimuutoksista.

Lautakunnan jäsenistä, kaupunginhallituksen edustajista ja viranhaltijoista koostuva ohjausryhmä aloitti toimintansa. Ohjausryhmä valmistelee lautakunnalle palveluverkkomuutoksen ratkaisuesitystä.

Riskianalyysi

Henkilöstöresurssit suhteessa tehtäviin ovat liian vähäiset toimihenkilö- ja asiantuntijatasolla. Edellytykset hyvään johtamiseen ovat edelleen haasteena jatkuvan kiireen vuoksi. Ensi vuoden talousarviossa on varauduttu mm. kouluverkon suunnittelun sekä koulutuksen kehittämisen resursointiin.

Koronatilanteen jatkuminen koko vuoden on hidastanut johtamisen rakenteiden kehittämistä ja toimialan sisäisen yhteistyön lisäämistä. Lautakunta pääsi työskentelemään fyysisesti samassa tilassa syksystä alkaen.

Talous

Toimintakate alittui 0,1 milj. euroa muutettuun talousarvioon nähden. Toimintatuottoihin tuloutui Kouvolan Ammattiopisto Oy:n vuoden 2021 hankkeisiin liittyviä avustustuloja. Muiden toimintamenojen ylitys johtuu ammattiopiston hankkeisiin liittyvistä menoista.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ylitys johtui mm. koronaan ja energiakriisiin varautumisen kustannuksista.

Kasvatus ja opetuslautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	0	0	0	66	66	
Myyntitulot	0	0	0	2	2	
Tuet ja avustukset	0	0	0	64	64	
Toimintamenot	-1 347	-193	-1 539	-1 526	13	99,1
Henkilöstömenot	-1 175	-42	-1 217	-1 146	72	94,1
Palkat ja palkkiot	-418	0	-418	-358	60	85,7
Henkilösivumenot	-757	-42	-799	-788	12	98,5
Eläkemenot	-742	-42	-784	-774	10	98,8
Muut henkilösivumenot	-15	0	-15	-13	2	86,7
Palveluiden ostot	-110	0	-110	-102	7	93,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	0	-3	-12	-10	445,4
Muut toimintamenot	-59	-151	-210	-266	-56	126,9
Toimintakate	-1 347	-193	-1 539	-1 460	79	94,9
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	424		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	424		
Kokonaiskustannukset	-1 347	-193	-1 539	-1 036		

Kasvun tuki

Toiminnan kuvaus

Kasvun tuen palveluja ovat erityisvarhaiskasvatus, kasvun ja oppimisen tuki, psykososiaalinen oppilashuolto, nuorisopalvelut ja hallinnon yhteiset tukipalvelut. Edellä mainittuja palveluja tuotetaan varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, lukioon sekä psykososiaalisen oppilashuollon osalta ammatilliseen koulutukseen. Nuorisopalvelut koostuvat nuorisokasvatuksesta ja nuorten työpajoista. Hallinnon yhteiset tukipalvelut tuottavat asiantuntija- ja toimistopalvelut kasvatuksen ja opetuksen palveluyksiköille.

Toimintaympäristön muutos

Erityisen tuen strategian uudistaminen käynnistyi uusien koulurakennusten ja monitoimitalojen suunnittelun myötä. Sarkolan koulu valmistui kesällä 2022, Valkealan ja Inkeröisten monitoimitalojen rakentaminen on käynnistynyt. Perusopetuksen kehittämissuunnitelman mukaiset pienryhmien siirrot toteutuivat Sarkolan osalta. Erityisen tuen palveluja toteutetaan alueellisesti mahdollisimman lähellä oppilaita. Erityisen vaativaa tukea toteutetaan keskitetysti, jotta voidaan taata riittävä tuki ja resurssit.

Oppivelvollisuuden laajentuminen toi lisää velvoitteita mm. oppilas- ja opiskelijahuollon osalta. Valtiolta saadulla erityisavustuksella palkattiin lisää koulukuraattoreja ja hankittiin psykologipalveluja. Psykososiaalisen opiskeluhuollon henkilöstön, koulukuraattorien ja –psykologien, siirtymistä hyvinvointialueen henkilöstöksi valmisteltiin erityisesti syksyllä 2022. Opiskeluhuollon työskentelyssä painotettiin ennaltaehkäisevää yhteisöllistä hyvinvointityötä.

Haasteellinen poikkeusaika on tuonut mukanaan tilanteen, jossa tukea tarvitsevien oppilaiden tuen tarve on entistä vaativampaa, eivätkä kasvatuksen ja opetuksen tukitoimet riitä tukemaan kaikkein heikoimmassa asemassa olevia lapsia ja nuoria. Tuen tarve näyttäytyy mm. psyykkisinä oireina, käyttäytymisen haasteina, oppimisen vajeena ja poissaoloina. Hyvinvointialueen kanssa tarvitaan vahvaa yhteistyötä, yhteensovittavaa johtamista sekä moniammatillista verkostotyötä.

Oppilaiden tarvitseman tuen määrä on selkeästi kasvanut mm. koronan myötä. Pandemian aikaiset poissaolot näkyvät joillakin oppilailla kouluun kiinnittymisen vaikeutena sekä oppimisen vajeena. Joissakin tilanteissa huoltajien mahdollisuus tukea oppilaita on entisestään heikentynyt. Oppilaille ja heidän perheilleen tarvitaan kokonaisvaltaisempaa tukea moniammatillisena yhteistyötä. Vuodelle 2022 saatiin valtion erityisavustusta, ns. koronatukea, jolla palkattiin lisähenkilöstöä esi- ja perusopetukseen, mm. kasvatustutoreita, resurssiopettajia ja koulunkäynninohjaajia.

Lisääntyneeseen tuen tarpeeseen pystyttiin vastaamaan myös tasa-arvon edistämiseen saadulla valtion erityisavustuksella, jota vuosittain käytetään riittävän ohjaajaresurssin mahdollistamiseen.

Uutena toimintamuotona käynnistyi sairaalaopetuksen konsultaatio, jota toteutetaan kahden erityisopettajan työpanoksella valtion erityisavustuksen turvin. Konsultatiivisella työllä pyritään lisäämään henkilöstön osaamista kohdata erityisesti lasten ja nuorten psyykkisiä haasteita. Konsultaation tarve on ollut suurta.

Joustavaa esi- ja alkuopetusta on pystytty vahvemmin kehittämään valtion erityisavustuksella palkattujen koordinaattoreiden työskentelyllä. Kehittämistyö tapahtuu pääosin toimintayksiköissä yhteistyössä henkilöstön kanssa sekä järjestämällä erilaista koulutusta ja työpajoja.

Nuorisopalveluissa käynnistyi liikkuva nuorisotyö Kymin 100-vuotissäätiön tuella. NuPaku –pakettiauto on kiertänyt erityisesti niissä kaupunginosissa, joissa ei ole kiinteää nuorisotilaa. Nuorten työpajoille käynnistyi MOTI -paja, jonka toiminta kohdistuu nuoriin, joiden oppivelvollisuus on vaarassa keskeytyä tai keskeytyy. Nuorten osallistuvaa budjetointia toteutettiin yhdessä nuorisovaltuuston kanssa ensimmäisen kerran. Nuorten ideoiden pohjalta tehtiin hankintoja ja suunniteltiin toimintaa. Yli rajojen –projekti toteutettiin monen toimijan yhteistyönä ja lopputuloksena oli kaksi hienoa esitystä Kouvolan teatterin suurella näyttämöllä. Projekti osallisti noin 50 nuorta.

Harrastamisen Kuvolan malli laajeni kaikkiin kouluihin pilottivaiheen jälkeen. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa ainakin yksi harrastus jokaiselle lapselle ja nuorelle. Hanke toteutetaan kaupungin palveluyksiköiden ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyönä.

Riskianalyysi

Koronan seuraamukset ovat olleet vahvasti näkyvissä kasvatuksen ja opetuksen arjessa, mikä on vaikuttanut mm. henkilöstötarpeeseen.

Talous

Kasvun tuen toimintakate ylittyi 0,2 milj. euroa.

Toimintatuotot olivat 0,7 milj. euroa muutettua talousarviota suuremmat. Myyntituotot ylittyivät 0,3 milj. euroa, kun Kymsotelta laskutettavien vammaisten lasten loma-ajan hoito sekä kuntouttavan aamu- ja iltapäivähoito toteutuivat ennakoitua suurempana kunta-alan palkan korotusten ja yleisen kustannusnousun vuoksi. Valtiolta saatua kohdennettua erityisavustusta kertyi tehdystä talousarviosta muutoksesta huolimatta 0,3 milj. euroa ennakoitua enemmän. Erityisavustusta saadaan vuosittain mm. etsivään nuorisotyöhön ja tasa-arvoa edistävään toimintaan. Ns. koronarahoitusta on edelleen saatu koronan aiheuttamiin negatiivisten vaikutusten korjaamisiin sekä oppimisen tukeen liittyvien haasteiden ehkäisyyn.

Toimintakulut ylittyivät 0,9 milj. euroa muutettua talousarviota suurempana. Syksyllä tehty talousarviomuutos ei riittänyt kattamaan sairaspöissaolojen aiheuttamien sijaiskulumien kasvua. Henkilöstökulujen ylitys oli 0,6 milj. euroa. Sijaiskustannukset ylittyivät 0,5 milj. euroa, kasvaen edellisvuoteen verrattuna 0,1 milj. euroa. Sijaiskustannuksia kasvatti koulunkäynninohjaajien toimiminen opettajien sijaisina, etätyöskentelyssä tai muutoin poissaolevien ohjaajien sijaisuudet. Ohjaajia on palkattu myös Ukrainasta sotaa paenneiden lasten valmistavan opetuksen järjestämistä varten.

Palvelujen ostojen ylitys oli 0,1 milj. euroa. Ylitystä oli mm. asiakaspalvelujen ostoissa, jossa kustannusten nousu johtui varhaiskasvatustalon muutoksesta 1.8.2022 alkaen, joka lisäsi tukipalvelujen järjestämisvastuuta yksityisissä päiväkodeissa sekä ostetuissa psykologipalveluissa. Ostettuihin psykologipalveluihin on saatu valtionavustusta.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat lähes talousarvion mukaisina. Maksetut avustukset alittivat hieman talousarviota.

Muissa toimintakuluissa ylitys 0,2 milj. euroa johtuu vuokraosuudesta, joka on edelleen laskutettu Kymsotelta.

Kasvun tuki 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	2 674	400	3 074	3 749	675	122,0
Myyntitulot	975	0	975	1 319	344	135,3
Maksutulot	2	0	2	5	3	261,3
Tuet ja avustukset	1 650	400	2 050	2 353	303	114,8
Muut toimintatulot	47	0	47	72	25	152,3
Toimintamenot	-17 848	-562	-18 411	-19 278	-867	104,7
Henkilöstömenot	-15 512	-511	-16 023	-16 592	-569	103,6
Palkat ja palkkiot	-12 757	-400	-13 157	-13 601	-444	103,4
Henkilösivumenot	-2 755	-111	-2 866	-2 991	-125	104,4
Eläkemenot	-2 268	-92	-2 360	-2 461	-101	104,3
Muut henkilösivumenot	-487	-19	-506	-530	-24	104,8
Palveluiden ostot	-1 219	0	-1 219	-1 321	-102	108,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-168	0	-168	-162	6	96,6
Avustukset	-68	0	-68	-52	15	77,6
Muut toimintamenot	-882	-51	-933	-1 150	-217	123,2
Toimintakate	-15 174	-162	-15 337	-15 529	-192	101,3
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	232		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	232		
Kokonaiskustannukset	-15 174	-162	-15 337	-15 296		

Lautakunnan hyväksymien toimenpiteiden toteutuminen

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen

Strategiatavoite: Uudet toimintatavat

Talousarviotavoite, Kasvatus- ja opetuslautakunta: Digitaalisten ympäristöjen parantaminen ja henkilöstön digiosaamisen lisääminen.

Käyttösuunnitelman toimenpide:

Asiakaspalvelua digitalisoidaan ja hyödynnetään lisää Primus- oppilashallinto-ohjelmaa ja Wilma – käyttöliittymää. Asiakkaiden tiedonsaanti nopeutuu.

Tilannekuvaus ja riskiarvio:

Varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmat digitalisoitiin ja henkilöstöä koulutettiin niiden käyttöön. Lapsen tuki –lomake otettiin digitaalisena käyttöön. Pyrittiin saamaan useamman asiakkaan lupa käyttää sähköisiä tiedoksiantoja. Selvitettiin erilaisten lupakäytänteiden digitalisoimisen mahdollisuutta. Riskinä on kehittämiseen tarvittavan henkilöstöresurssin niukkuus.

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu

Strategiatavoite: Palvelujen vaivaton saanti

Talousarviotavoite, Kasvatus- ja opetuslautakunta: Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi kasvaa Vuoden 2022 painopisteitä hyvinvoinnissa ovat: -Mielen hyvinvointi -Aktiivinen toimijuus -Henkilöstön hyvinvointi

Käyttösuunnitelman toimenpide: Henkilöstön osaamisen ja oman hyvinvoinnin vahvistaminen koulutusten, työohjauksen ja osallistavan johtamisen avulla. Nuorisopalvelut toimivat aktiivisesti verkostoissa. Tavoitteena on, että nuorten palvelutarve ja nuorisopalvelujen tarjonta kohtaavat. Nuoria kohdataan jalkautumalla nuorten pariin ja he pääsevät vaikuttamaan toiminnan sisältöihin osallistavan budjetoinnin avulla. Nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn käynnistetään nuorten työpajoille Tukipaja.

Tilannekuvaus ja riskiarvio: Henkilöstökoulutusta järjestettiin runsaasti mm. kehittämisrahoituksella. Työnohjausta järjestettiin nuorisopalvelun henkilöstölle, koulunkäynninohjaajille, opettajille, koulupsykologeille ja –kuraattoreille ja hyvinvointitutoreille sekä kasvun tuen henkilöstölle. Riskinä on, että henkilöstö, jolla erityisesti olisi tarvetta lisäkoulutukselle tai työnohjaukselle, ei hakeudu niihin. Nuorisopalveluissa on toteutettu osallistuvaa budjetointia siten, että nuoret ovat alueellisesti ideoineet toimintaa, jota on toteutettu. Ohjaamoon perustettiin asiakasraati. Riskinä on, että toimintoihin osallistuvat vain aktiivisimmat nuoret. MOTI-pajan toiminta käynnistyi nuorten työpajoilla keväällä 2022. Riskinä on se, riittääkö MOTI-pajan kyky vastata mahdollisesti kasvavaan tarpeeseen ja tarpeiden moninaisuuteen.

Varhaiskasvatus

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on laadukkaana varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toteuttaminen lapsille ja lapsiperheille. Varhaiskasvatuslain mukaista toimintakulttuurin vahvistamista ja muutosta tuetaan tietoperusteisen Kehittävä palaute varhaiskasvatuksessa -toimintamallin mukaisesti. Lasten liikkumisen edistäminen, ilmaisu- ja kulttuurisuuskasvatus sekä ympäristö- ja luontokasvatus ovat varhaiskasvatuksen painopistealueita vanhemmuuden tukemisen ja pedagogisen jaetun johtajuuden ohella.

Varhaiskasvatuspalveluja ovat varhaiskasvatus, päivähoito ja esiopetus sekä lastenhoidon tuet. Kaupungin varhaiskasvatustyöyksiköissä järjestetään päiväkotitoimintaa, esiopetusta, perhepäivähoitoa ja avointa varhaiskasvatustoimintaa. Yksityinen päiväkotitoiminta järjestetään palvelusetelituotantona ja yksityisissä päiväkodeissa järjestettävä esiopetus ostetaan palveluna. Yksityistä perhepäivähoitoa rahoitetaan yksityisen hoidon tuella ja kuntalisällä. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluu lasten kotihoidon tuki.

Toimintaympäristön muutos

Paikallinen Kouvolan varhaiskasvatussuunnitelman päivitys liittyen lapsen tuen sisältöön on tehty 1.8.2022 alkaen. Päivitystyö jatkuu koko suunnitelman osalta kevään 2023 ajan. Tavoitteena on, että Kouvolan varhaiskasvatussuunnitelman päivitys on kokonaisuudessaan valmis kesäkuussa 2023.

Varhaiskasvatukseen on palkattu kymmenen lastenhoitajaa vakinaisiin varahenkilötehtäviin. Tämä perustui 1.8.2021 voimaan tulleeseen lakimuutokseen, joka tarkensi kasvatus- ja opetushenkilöstön ja lasten välisen suhdelukua.

Elokuun alusta 2022 varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin ja tuloarajoihin on tehty säännönmukaiset, joka toinen vuosi toteutettavat indeksikorotukset.

Ukrainasta tulevien turvapaikkahakijaperheiden lasten tarvitsema varhaiskasvatus on järjestetty ja järjestämiseen varaudutaan edelleen. Vastaanottokeskuksiin on suunniteltu avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa.

Lasten ja perheiden hyvinvointiin ja erityisesti mielen hyvinvointiin on vastattu erilaisin keinoin. Ympäristökasvatus ja lasten liikkumisen edistäminen ovat keskeisiä painotuksia varhaiskasvatuksessa. Lasten ilmaisu- ja taidekasvatusta on tuettu mm. Kansalaisopiston kanssa toteutettavalla Taiteen perusopetuksen kokeilulla. Lisäksi tasa-arvorahoituksen avulla lasten erityistarpeisiin on etsitty positiivisia, lasten vahvuuksiin perustuvia tukikeinoja taidelähtöisin menetelmin. Koronarahoituksella resursoitiin varhaiskasvatukseen määräaikaiset hyvinvointitutor ja kasvatustutor. Heillä on erityisosaamista lasten sosiaalisemotionaalisiin ja mielenterveyden vaikeuksiin vastaamisessa. Perheitä on tuettu arjen kohtaamisissa ja suunnatulla palveluohjauksella. Perheillä on ollut mahdollisuuksia vaikuttaa ja osallistua varhaiskasvatuksen kehittämiseen. Vuoden 2022 erityinen tavoite oli havainnoinnin kautta löytää ja tukea lapsia, jotka toistuvasti jäivät syrjään tai vetäytyivät toiminnasta.

Varhaiskasvatuksessa on edetty kokonaispedagogisen ja jaetun johtajuuden kehittämisessä, jonka tavoitteena on johtajien ja henkilöstön hyvinvoinnin ja resilienssin vahvistaminen.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteisenä päämääränä on ollut kehittää joustavaa esi- ja alkuopetusta. Tavoitteena on ollut edetä kohti vuosiluokkiin sitomatonta opetusta, jolloin lasten siirtyminen esiopetuksesta ensimmäiselle ja toiselle luokalle käy joustavasti kunkin lapsen oman kehitys- ja taitotason mukaisesti.

Tavoitteena on ollut digitaalisten ympäristöjen parantaminen ja henkilöstön digiosaamisen lisääminen varhaiskasvatuksen toimintaympäristöissä. Varhaiskasvatukseen on perustettu digiosaajien verkosto. Verkoston tehtävänä on tukea yksiköiden henkilöstöä lasten digiosaamisen ja monilukutaidon ohjaamisessa sekä tasavertaistaa digilaitteiden määrää ja niiden käyttöä eri yksiköiden välillä.

Päiväkotien palveluverkon kehittäminen jatkuu. Naukion päiväkotivalmistuminen on siirtynyt syksystä 2022 huhtikuun alkuun 2023. Valkealan monitoimitalon päiväkotivalmistuminen otetaan käyttöön vuoden 2024 alusta. Inkeröisten monitoimitalo päiväkotivalmistuminen on etenemässä. Kaunisnurmen vaativan vuorohoidon (24/7) yksikön suunnittelu ja investointiratkaisu ovat valmistelun alla.

Riskianalyysi

Varhaiskasvatuksen palvelujen järjestämisessä, lasten ja perheiden tuen tarpeeseen vastaamisessa sekä henkilöstön hyvinvoinnin tukemisessa, ovat sairastamisen lisääntyminen (korona, muut infektiot), Ukrainan sodan tuomat huolet sekä vaikeudet mm. taloustilanteesta, vaikuttaneet voimakkaasti arkeen. Perheiden ja lasten pahoinvointi on lisääntynyt erityisesti niiden lasten ja perheiden kohdalla, joiden voimavarat ovat olleet heikot alun perinkin. Tuen antaminen ja siihen vastaaminen on vaatinut osaamista ja voimavaroja, sekä johtajilta että työntekijöiltä.

Henkilöstöön kohdistunut pitkittynyt kuormitus, koronavuosien jälkeen seurasi Ukrainan sota ja siihen liittyi henkinen ja taloudellinen kuormitus, on näkynyt lisääntyneenä mielenterveyteen ja uupumiseen liittyvissä sairaspöissaoloissa.

Talous

Varhaiskasvatuksen toimintakate ylittyi 1,3 milj. euroa.

Toimintatuotot jäivät 0,2 milj. euroa alle talousarvion. Hoitopäivämaksut alittuivat 0,3 milj. euroa. Perheiden maksukyky ja tulotaso on alentunut edellisvuosiin verraten. Ennakoitua suuremmat valtiolta saadut kohdennetut erityisavustukset paikkasivat tulokertymää 0,1 milj. euroa.

Toimintakulut ylittyivät 1,1 milj. euroa. Henkilöstökulut ylittyivät 0,9 milj. euroa. Sijaisia on jouduttu palkkaamaan ennakoitua enemmän sairauspöissaoloista johtuen. Henkilöstö ei ole pystynyt pitämään vuosilomiaan ajallaan sairasteluista johtuen, mikä näkyy kasvaneena lomapalkkavelkana. Lomapalkkavelka nousi 0,2 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna.

Palvelujen ostojen ylitys 0,3 milj. euroa johtui pääosin ruokapalvelu- ja palvelusetelikustannuksista sekä ICT-kustannuksista. Ruokapalvelujen kustannusten nousu johtui yleisen hintatason noususta. Palvelusetelikustannukset ylittyivät perheille myönnettyjen maksuhojennusten johdosta. Palvelusetelin arvo lasketaan vähentämällä palvelusetelin enimmäisarvosta asiakasmaksun osuus, joka perheelle olisi tullut Kouvolan kaupungin maksumääräytymisperusteiden mukaisesti.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittyivät vain hieman, mikä johtuu koronan jatkumisesta ja suojautumiseen sekä puhdistukseen hankittavien tarvikkeiden hankinnoista sekä hankinnoista sähkökatkoihin varautumisessa.

Lasten hoidon tuet toteutuivat 0,2 milj. euroa alhaisempina.

Varhaiskasvatus 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	2 614	0	2 614	2 434	-180	93,1
Myyntitulot	162	0	162	185	23	114,4
Maksutulot	2 300	0	2 300	1 958	-342	85,1
Tuet ja avustukset	150	0	150	289	139	192,5
Muut toimintatulot	2	0	2	2	0	89,0
Toimintamenot	-42 879	-677	-43 556	-44 635	-1 079	102,5
Henkilöstömenot	-23 422	-526	-23 948	-24 856	-908	103,8
Palkat ja palkkiot	-18 603	-300	-18 903	-19 646	-744	103,9
Henkilösivumenot	-4 819	-226	-5 045	-5 210	-165	103,3
Eläkemenot	-4 102	-211	-4 313	-4 442	-129	103,0
Muut henkilösivumenot	-717	-15	-733	-769	-36	104,9
Palveluiden ostot	-9 537	-360	-9 897	-10 197	-300	103,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-368	90	-278	-301	-23	108,4
Avustukset	-3 440	400	-3 040	-2 842	198	93,5
Muut toimintamenot	-6 112	-281	-6 393	-6 438	-45	100,7
Toimintakate	-40 265	-677	-40 942	-42 201	-1 259	103,1
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-2 390		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-2 390		
Kokonaiskustannukset	-40 265	-677	-40 942	-44 591		

Lautakunnan hyväksymien toimenpiteiden toteutuminen

Kasvatus ja opetus

**Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan
kehittäminen**

Strategiatavoite: Uudet toimintatavat

Talousarviotavoite, Kasvatus- ja opetuslautakunta: Digitaalisten ympäristöjen parantaminen ja henkilöstön digiosaamisen lisääminen.

Käyttösuunnitelman toimenpide: Tavoitteena on digitaalisten ympäristöjen parantaminen ja henkilöstön digiosaamisen lisääminen varhaiskasvatuksessa toimintaympäristöissä. Prosesseja tai niiden osia digitalisoidaan tarkoituksen mukaisesti, mahdollisuuksien mukaan.

Tilannekuvaus ja riskiarvio: Varhaiskasvatukseen on perustettu digiosaajien verkosto. Verkoston tehtävänä on tukea yksiköiden henkilöstöä lasten digiosaamisen ja monilukutaidon ohjaamisessa sekä tasavertaistaa digilaitteiden määrää ja niiden käyttöä eri yksiköiden välillä.

Riskinä on, että määrärahat ei mahdollista riittävän laitteiston hankkimista.

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu**Strategiatavoite: Palvelujen vaivaton saanti**

Talousarviotavoite, Kasvatus- ja opetuslautakunta: Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi kasvaa Vuoden 2022 painopisteitä hyvinvoinnissa ovat: -Mielen hyvinvointi -Aktiivinen toimijuus -Henkilöstön hyvinvointi

Käyttösuunnitelman toimenpide: Tarkoituksena on ylläpitää ja vahvistaa lasten ja perheiden hyvinvointia ja erityisesti mielen hyvinvointia vahvistamalla henkilöstön osaamista varhaisen ja oikea-aikaisen tuen tarpeen havainnointiin ja asiakaslähtöiseen tukemiseen. Vuoden 2022 erityinen tavoite on havainnoinnin kautta löytää ja tukea lapsia, jotka toistuvasti jäävät syrjään tai vetäytyvät toiminnasta. Varhaiskasvatuksessa edetään kokonaispedagogisen ja jaetun johtajuuden kehittämisessä, jonka tavoitteena on johtajien ja henkilöstön hyvinvoinnin ja resilienssin vahvistaminen. Perheitä tuetaan arjen kohtaamisissa ja hyvällä palveluohjauksella.

Tilannekuvaus ja riskiarvio: Toimenpiteet ovat edenneet suunnitellusti. Kehittävä palaute menetelmän observointien perusteella lasten sosiaalisen orientaation muutos: Osallistumista oli enemmän kuin keskimäärin muualla Suomessa, mutta sen osuus on Kouvolassa laskenut. Sosiaalisista tilanteista vetäytymistä ja itsekseen toimimista on havainnoitu edellisiin toimintakausiin verrattuna enemmän. Riskinä on, että lasten osallisuuden väheneminen ei pysähdy. Tähän tulee löytää uusia lähestymistapoja ja lisätä aikuisten läsnäoloa lasten arjessa ja toimissa sekä sosiaalisten taitojen ohjausta edelleen.

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen**Strategiatavoite: Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen**

Talousarviotavoite, Kasvatus- ja opetuslautakunta: Työskentelemme tuloksellisesti moniammatillisissa verkostoissa asiakkaiden palvelujen varmistamiseksi.

Käyttösuunnitelman toimenpide: Varhaiskasvatuksen asiantuntijat osallistuvat monialaisen kaveriverkoston toimintaan sekä sosiaali- ja terveystalouden kehittämisen työryhmiin. Palveluohjausta arvioidaan ja kehitetään asiakastarpeiden suuntaisesti. Päiväkotien ammatillista monialaisuutta vahvistetaan lisäämällä sosiaalipedagogista työtä varhaiskasvatuksen sosionomien osaamisella.

Tilannekuvaus ja riskiarvio: Toimenpiteet ovat edenneet suunnitellusti. Riskinä on, että varhaiskasvatuksen sosionomien työtehtävä ei houkuta osajia riittävästi. Toimenpiteenä on liitytty mukaan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun mukana ammattikorkeakoulujen yhteiseen, varhaiskasvatuksen sosionomien osaamisen tunnistamiseen, tunnustamiseen ja hyödyntämiseen keskittyvässä kehittämishankkeeseen.

Perusopetus ja lukiot

Toiminnan kuvaus

Perusopetus käsittää vuosiluokat 1-9. Perusopetus on tarkoitettu koko ikäluokalle (7-16-vuotiaat) ja sen perustehtävä on kasvattaa ja opettaa. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisenä ja yhteiskunnan jäsenenä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus antaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden.

Lukiokoulutuksessa annetaan perusopetuksen oppimäärään perustuen opiskelijalle valmiudet aloittaa opiskelu yliopistossa, ammattikorkeakoulussa ja ammatillisessa koulutuksessa osana toisen asteen koulutuksen palveluja. Lukiokoulutuksessa jatketaan perusopetuksen tehtävää tukea opiskelijan kasvua ihmisenä ja yhteiskunnan jäsenenä.

Toimintaympäristön muutos

Perusopetuksen kehittämissuunnitelmaan kuuluvat monitoimihankkeet ovat edenneet osin suunnitellusti. Sarkolan koulu valmistui syksyksi 2022. Valkealan ja Inkeröisten monitoimitalojen suunnittelu etenee ja rakentaminen on käynnistynyt Valkealassa. Inkeröisten monitoimitalo on rakennuslupavaiheessa. Valkealan monitoimitaloa ja Inkeröisten yhtenäiskoulua on suunniteltu monitoimijaisesti ja samalla luodaan pohjaa monitoimijaiselle toimintakulttuurille. Perusopetuksen kehittämissuunnitelman mukainen erityisen tuen järjestämisen käytäntöjen muuttaminen on aloitettu siten, että joitakin kaupunkitason pienryhmiä on ohjattu uuteen Sarkolan kouluun.

Talouden sopeuttaminen on vaatinut investointisuunnitelman uudelleen arviointia. Sen seurauksena Marjoniemen yhtenäiskoulun hanke toteutuu hivenen myöhästyneenä niin, että käyttöönotto on suunnitteilla vuodelle 2026. Marjoniemen yhtenäiskoulun suunnittelu on aloitettu ja jatkuu. Hankkeen laajuuteen vaikuttaa monitoimihallin mahdollinen investointi yksityisellä rahoituksella. Kuusankosken monitoimitalon investointia on siirretty muutamalla vuodella eteenpäin, käyttöönotto on suunnitteilla vuosille 2027 - 2028.

Ohjausryhmä, perusopetuksen kehittämissuunnitelman viimeisten ratkaisujen valmistelua varten, aloitti työskentelynsä syksyllä 2022. Ryhmässä on sekä poliittisten päättäjien että virkamiesten edustus.

Ukrainan sota aiheutti pakolaisten tulon myös Suomeen. Keväällä 2022 aloitettiin varautuminen valmistavan opetuksen lisääntymiseen. Valmistavan opetuksen tarve toteutui kuitenkin vasta syksyllä 2022.

Joustavan esi- ja alkuopetuksen vuosiluokkiin sitomaton opetussuunnitelma hyväksyttiin lautakunnassa kesäkuussa 2022. Se otettiin käyttöön kaikissa kaupungin esi- ja perusopetuksen ryhmissä lukuvuoden 2022 – 2023 alussa. Joustavan esi- ja alkuopetuksen kehittämistyön tueksi saatiin valtion kehittämisrahoituksella hanketyöntekijät. Hanketyöntekijät ovat olleet tukena uuden toimintamallin käynnistämisessä. Toiminnan tueksi on haettu vahvasti yhteistyötä yliopistojen kanssa.

Psykososiaalisen oppilashuollon henkilöstö, koulukuraattorit ja –psykologit, siirtyivät hyvinvointialueen henkilöstöksi vuoden 2023 alusta. Valmistelua opiskeluhuollon siirtymiseksi hyvinvointialueelle on tehty koko vuoden 2022 ajan. Lisäksi valmisteluun on kuulunut laajasti yhteistyön varmistaminen myös muutoksen jälkeen.

Digisuunnitelman toimenpiteet ovat edenneet hyvin sekä perusopetuksessa että lukiossa. Koulukohtaista ohjausta ja tukea ovat antaneet digitoreina toimivat opettajat perusopetuksessa ja lukiossa digitukeen on varattu muuta henkilöstöresurssia. Rehtoreille järjestettiin digitaalisuuden johtamiseen liittyvää koulutusta keväällä 2022 ja koulutuskokonaisuutta jatkettiin opetushenkilöstölle syksyllä 2022.

Pedagogista hyvinvointia kehittämässä, Yhdessä kohti positiivista toimintakulttuuria - koulutusohjelmalla tavoitellaan hyvinvoinnin lisääntymistä sekä oppilaiden, opiskelijoiden että henkilöstön tasolla. Koulutusohjelma aloitettiin kesän 2022 alussa ja jatkuu vuoden 2023 loppuun. Koulutusta tarjotaan sekä positiivisessa johtamisessa että positiivisen toimintakulttuurin rakentamisessa sekä rehtoreille että opettajille sekä perusopetuksessa että lukiossa.

Lukioissa on tehty töitä oppivelvollisuuden laajenemisen vaatimien käytäntöjen muuttamiseksi. Oppivelvollisuuden laajentuminen on tuonut lisää velvoitteita psykososiaaliseen opiskeluhoitoon sekä opiskelijoiden pedagogiseen tukeen ja ohjaukseen erityisesti nivelvaiheeseen ja II asteelle. Näiden velvoitteiden haltuunotto on edelleen kesken ja jatkuu.

Lukioiden osalta on tehty työtä yhtenäisen lukiokoulutuksen rakentamiseksi luomalla yhtenäisiä periaatteita koko lukiokoulutukselle. Tavoitteena on yhtenäinen Kouvolan lukiokoulutus. Urheilulukiostatuksen tavoite ei toteutunut, mutta valmistelua on tehty, jotta urheilupainotteisuus voidaan aloittaa lukuvuoden 2023 – 2024 alusta.

Riskianalyysi

Korona alkoi väistyä, mutta aiheutti edelleen hankaluuksia perustyölle. Kouluissa oli edelleen paljon sairastumisia sekä oppilailla että henkilöstöllä. Henkilöstön sairastaminen aiheutti paljon sijaistarvetta ja näin ollen sijaiskustannuksia. Kouluissa on kuitenkin palattu normaaliin koulunkäyntiin. On pyritty palauttamaan koulujen yhteisöllisyyttä ja toimimaan normaalisti yhdessä ja erikseen. Kouluissa on toiminut opettajia yhteisötutoreina kehittämässä yhteisöllistä toimintaa ja hyvinvointia edistäviä toimintamalleja.

Kouluihin on voitu ottaa vierailijoita ja toisaalta myös oppilaiden ja opiskelijoiden vierailut ulkopuolisissa oppimisympäristöissä on ollut mahdollista. Joustavan esi- ja alkuopetuksen toiminta on saatu käyntiin täydellä opetussuunnitelman mukaisesti.

Korona-aika on aiheuttanut syrjäytymisen piirteitä ja mielenterveyden ongelmia oppilaille ja opiskelijoille kaikilla kouluasteilla. Näihin ilmiöihin puuttumiseen on käytetty paljon voimavaroja.

Talous

Perusopetuksen ja lukioiden toimintakate toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisena ylityksen ollessa 0,2 milj. euroa.

Toimintatuotot ylittyivät 0,2 milj. euroa, joka johtui ennakoitua suuremmista kehittämisrahoituksista.

Toimintakulut ylittyivät 0,4 milj. euroa. Henkilöstökustannukset ylittyivät 0,3 milj. euroa johtuen sijaiskustannuksista, joilla on paikattu sairaspoissaoloja. Myös valmistavaan opetukseen on palkattu opetushenkilökuntaa ukrainalaisia lapsia varten. Valmistavan opetuksen ryhmiä toimi yhteensä 7 normaalin kahden sijasta.

Palveluiden ostot ylittyivät 1,1 milj. euroa. Merkittävimpänä ylityksenä oli kuljetuskustannukset, joiden ylitys oli 0,5 milj. euroa. Alkuvuodesta alkanut Ukrainan sota on osaltaan vaikuttanut polttoaineiden ja sitä myötä kustannusten nousuun, joka näkyy koulukuljetuskustannuksissa. Myös valmistavassa opetuksessa olevien oppilaiden sekä lisääntyneet harkinnan varaiset kuljetukset nostivat kuljetuskustannuksia merkittävästi.

Myös ruokapalvelut, kotikuntakorvaukset ja koulutuspalvelut ylittyivät mikä johtuu osin yleisestä hintatason noususta.

Oppivelvollisuuden laajentumisen kustannukset jäivät alle talousarvion mikä selittää aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden sekä muiden toimintakulujen alituksen. Myös kalustohankinnat on pidetty minimissä ja hankittu vain välttämättömät, kun kouluverkko on supistumassa lähivuosina.

Perusopetus ja lukiot 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	3 380	0	3 380	3 610	230	106,8
Myyntitulot	2 000	0	2 000	1 934	-66	96,7
Maksutulot	460	0	460	467	7	101,6
Tuet ja avustukset	835	0	835	1 061	226	127,1
Muut toimintatulot	85	0	85	148	63	174,2
Toimintamenot	-84 030	-815	-84 845	-85 249	-404	100,5
Henkilöstömenot	-44 549	-50	-44 599	-45 067	-468	101,0
Palkat ja palkkiot	-36 457	0	-36 457	-36 785	-328	100,9
Henkilösivumenot	-8 092	-50	-8 142	-8 282	-140	101,7
Eläkemenot	-6 694	-50	-6 744	-6 873	-129	101,9
Muut henkilösivumenot	-1 398	0	-1 398	-1 409	-11	100,8
Palveluiden ostot	-12 780	220	-12 560	-13 696	-1 135	109,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 851	0	-2 851	-2 380	472	83,5
Avustukset	-1	0	-1	-36	-35	3608,1
Muut toimintamenot	-23 848	-985	-24 833	-24 070	763	96,9
Toimintakate	-80 650	-815	-81 465	-81 638	-174	100,2
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-3 828		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-3 828		
Kokonaiskustannukset	-80 650	-815	-81 465	-85 467		

Lautakunnan hyväksymien toimenpiteiden toteutuminen

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen

Strategiatavoite: Uudet toimintatavat

Talousarviotavoite, Kasvatus- ja opetuslautakunta: Digitaalisten ympäristöjen parantaminen ja henkilöstön digiosaamisen lisääminen.

Käyttösuunnitelman toimenpide: Jalkautamme aktiivisesti digisuunnitelman toimenpiteitä. Digiohjausryhmä ja digitiimi toimivat aktiivisesti ohjaten digitalisaatioprosessia. Digitutorit työskentelevät aktiivisesti kaikissa kouluissa vahvistaen henkilöstön osaamista. Aloitamme digikoulutuskokonaisuuden rehtoreiden kouluttamisesta ja jatkamme muun henkilöstön koulutukseen tulevana lukuvuonna. Digitalisoimme asiakas- ja hallintoprosesseja.

Tilannekuvaus ja riskiarvio: Digisuunnitelma jalkautuu. Osaaminen lisääntyy ja laitekanta muuttuu ajantasaisemmaksi. Laitteiden saamisessa on ollut ongelmia maailmanlaajuisesti komponenttien saannissa. Digitutorit toimivat aktiivisesti kaikissa kouluissa. Digikoulutus rehtoreille toteutui ja jatkui henkilöstön koulutuksina syksyllä 2022. Asiakas- ja hallintoprosessit digitalisoituvat vähitellen. Tämän edistämiseksi tulisi varmistaa riittävä aika-, henkilö ja osaamisresurssi.

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu**Strategiatavoite: Palvelujen vaivaton saanti**

Talousarviotavoite, Kasvatus- ja opetuslautakunta: Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi kasvaa Vuoden 2022 painopisteitä hyvinvoinnissa ovat: -Mielen hyvinvointi -Aktiivinen toimijuus -Henkilöstön hyvinvointi

Käyttösuunnitelman toimenpide: Sisällytämme perusopetuksen lukuvuosisuunnitelmaan hyvinvoinnin arviointia sekä asian puheeksiottamista. Valmistelemme hyvinvointitutorien toiminnan käynnistämistä kouluissa. Panostamme varhaiseen tukeen lähellä asiakasta ja suunnittelemme tuen yhdessä asiakkaan ja hänen perheensä kanssa. Kehitämme edelleen opetus- ja koulutustarjontaan esim. yrittäjyysopintoja tarjoamalla ja aktiiviseen kansalaisuuteen panostamalla. Tuemme henkilöstön hyvinvointia hyvällä henkilöstöjohtamisella, hyvällä tiedottamisella ja työnohjauksella.

Tilannekuvaus ja riskiarvio: Hyvinvointia tukevia toimenpiteitä on suunniteltu osana lukuvuosisuunnittelua ja arvioidaan osana lukuvuoden toiminnan arviointia. Opettajia toimii yhteisötutoreina perusopetuksen kouluissa rakentamassa yhteisöllisiä malleja oppilaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseksi. Varhaisen tuen toimintamalleja on kehitetty ja kehitetään edelleen. Opetus- ja koulutustarjontaan on panostettu varmistamalla yrittäjyysopintoja lukiossa. Henkilöstön hyvinvointia on tuettu panostamalla mm. positiivisen johtamisen kehittymiseen osallistumalla positiivisen johtamisen ja pedagogiikan koulutuskokonaisuuteen. Jokaisella opettajalla ja rehtorilla on ollut mahdollisuus osallistua työnohjaukseen. Riskinä on ollut, että oppilaiden tarpeet ylittävät edelleen ne mahdollisuudet, joita koululla on tukemiseen. Näin ollen muutos parempaan on jäänyt vähäiseksi. Henkilöstö on ollut paljon sairaana ja näin koko työyhteisöt ovat kuormittuneet pitkittyneestä koronatilanteesta. Ukraina- ja energiakriisi loivat lisäpaineita jaksamiselle.

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu**Strategiatavoite: Palvelujen vaivaton saanti**

Talousarviotavoite, Kasvatus- ja opetuslautakunta: Tehostamme perusopetuksen ja toisen asteen välistä nivelvaihteydöntekniikkaa mm. TUVAn koulutusta hyödyntäen jotta toisen asteen opinnot käynnistyvät ja etenevät tuloksellisesti ilman keskeytyksiä.

Käyttösuunnitelman toimenpide: Tehostamme perusopetuksen ja II asteen nivelvaiheen tiedonsiirtoa, jotta II asteella olisi mahdollista huolehtia opetuksellisista tarpeista paremmin. Käynnistämme TUVAn koulutuksen yhteistyössä ammattipisto EduKon kanssa. Toimimme yhteistyössä koulutustoimijoiden kesken asiakaslähtöisesti ja joustavasti tavoitteena mahdollistaa opiskelijoiden opintojen edistyminen.

Tilannekuvaus ja riskiarvio: Tiedonsiirron prosessi on kuvattu ja kehittämistarpeet tiedostettu. Edukon muodostumisen myötä tiedonsiirrolle on muodostunut esteitä, sillä opiskelijat ovat eri organisaatioissa. Tuva- koulutusyhteistyön toteuttamisessa yhteistyössä Edukon kanssa on ollut rahoitukseen liittyviä ongelmia. Neuvotteluja ongelmien korjaamiseksi jatketaan.

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen**Strategiatavoite: Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen**

Talousarviotavoite, Kasvatus- ja opetuslautakunta: Työskentelemme tuloksellisesti moniammatillisissa verkostoissa asiakkaiden palvelujen varmistamiseksi.

Käyttösuunnitelman toimenpide: Osallistumme aktiivisesti lasten ja nuorten hyvinvointityöhön alueverkostoissa, kaupunkitason verkostossa (KAVERI) ja Kymenlaakson LAPE-ryhmässä. Kokoamme aktiivisesti moniammatilliset verkostot asiakkaiden oppilashuollollisten asioiden ratkaisemiseksi. Vaikutamme tehokkaasti hyvinvointialueen valmisteluun tuoden kuntalaisen sekä peruspalveluiden näkökulman suunnitteluun.

Tilannekuvaus ja riskiarvio: Verkostotyö toimii hyvin asiantuntijaverkostoissa, joskin Kymenlaakson edustajien sitoutuminen kunta- ja aluetason verkostoihin on ollut ajoittain puutteellista. Yksittäisten lasten ja nuorten asioiden ympärille kootut verkostot toimivat vaihtelevasti ja edelleen toiminnan tuloksellisuus riippuu liian paljon henkilöstä, vaikka prosessin pitäisi toimia henkilöstä riippumatta. Odotamme suurempaa sitoutumista yhteisiin asiakkaisiin.

Talousarviotavoite, Kasvatus- ja opetuslautakunta: Digitaalisten ympäristöjen parantaminen ja henkilöstön digiosaamisen lisääminen.	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Jalkautamme aktiivisesti digisuunnitelman toimenpiteitä. Digiohjausryhmä ja digitiimi toimivat aktiivisesti ohjaten digitalisaatioprosessia. Digitutorit työskentelevät aktiivisesti kaikissa kouluissa vahvistaen henkilöstön osaamista. Aloitamme digikoulutuskokonaisuuden rehtoreiden kouluttamisesta ja jatkamme muun henkilöstön koulutukseen tulevana lukuvuonna. Digitalisoimme asiakas- ja hallintoprosesseja.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Digisuunnitelma jalkautuu. Osaaminen lisääntyy ja laitekanta muuttuu ajantasaisemmaksi. Laitteiden saamisessa on ollut ongelmia maailmanlaajuisesti komponenttien saannissa. Digitutorit toimivat aktiivisesti kaikissa kouluissa. Digikoulutus rehtoreille toteutui ja jatkui henkilöstön koulutuksina syksyllä 2022. Asiakas- ja hallintoprosessit digitalisoituvat vähitellen. Tämän edistämiseksi tulisi varmistaa riittävä aika-, henkilö ja osaamisresurssi.